

Magische nonchalance

In El Fenn, ons favoriete
home away from home
in Marrakech, zwaait
de estheet Willem Smit
met stijlvolle nonchalance
de scepter.

Fotografie Kasia Gatkowska
Productie en tekst Miluska van 't Lam

Een van de 34 kamers van
El Fenn. Tadelakt muren,
vintage stoel en bank,
oorspronkelijk bad,
met de hand gebor-
duurde gordijnen
uit Marokko en
een vloerkleed
van Soufiane
Zarib.

ENGLISH
SUMMARIES

page 168

Een van de kamers met een privézwembad. Tadelakt muren met ingelegde koperen doppen. Vloeren van kamelen leer. Ouderwetse Marokkaanse stoeltjes. De kussenslopen zijn geborduurd door Berber vrouwen.

Rechterpagina: El Fenn directeur Willem Smit bij de entree van een van de kamers. Hij kocht de pauwentron op een rommelmarkt en vond de lamp op een markt op weg naar de kustplaats Essaouira.

WIE IS WILLEM SMIT?

Na zijn studie aan de hotelschool werd Willem Smit (45) commercieel directeur van de Koninklijke Schouwburg in Den Haag, waar hij zich ook ontfermde over het interieur van de publieke ruimtes. Daarna werd hij directeur van theater Spant! in Bussum en initieerde en begeleidde hij de verbouwing daarvan, om vervolgens als projectmanager te werken voor Gillian Schrofer, de oprichter van conceptbureau Concrete. Ook was Smit als directeur van de SS Rotterdam verantwoordelijk voor de afbouwfase en opening van het hotelschip. Sinds 2011 is hij algemeen directeur van El Fenn. **el fenn.com**

In deze hotelkamer hangt een kunstwerk van Matt Bryans, gemaakt van de stammen van kerstbomen. De minibar is een eigen ontwerp van Willem Smit, geïnspireerd op een vintage bar. Het vloerkleed is van Soufiane Zarib, de poef komt uit de medina.

Rechterpagina: De grote, traditionele binnenplaats van het hoofdgebouw, waar de gasten welkom worden geheten. Op de binnenplaats van een riad horen fruitbomen te staan. Kasjmir dekens en kelimkussens uit Marrakech. De vloer is van natuursteen.

h

oge palmbomen, witte toppen van het Atlasgebergte en roze gekleurde luchten. Smalle straten vol voetgangers, busjes en scooters, met daarop mannen en vrouwen, gesluierd en gekleed in lange gewaden. Regelmatig een kat of hond die voorbij schiet. En overal getoeter, gepraat en geroep. Willem Smit (45) kan zich zijn allereerste bezoek aan Marrakech, op weg naar El Fenn, nog goed herinneren. 'Ik had het gevoel alsof ik honderd jaar terug in de tijd stapte. Ik werd met een taxi van het vliegveld gehaald. Op een gegeven moment stopten we bij de poort van de oude medina. "Jalla," zei de chauffeur, "kom, laten we gaan." Ik liep achter hem aan een steegje in en dacht "waar in hemelsnaam kom ik nu terecht?" We meldden ons bij een voor mijn gevoel *random* grote deur. Maar zodra die openging, stapte ik ineens in de stilte, in de rust en kwam ik in visueel spektakel terecht. Inmiddels weet ik dat Marokko haar welvaart pas toont achter de voordeur en dat je achter de meest bescheiden voordeuren de mooiste weelde kan ontdekken.' Dat magische, visuele spektakel speelt zich vandaag de dag nog steeds af in El Fenn, in hartje Marrakech. Om te beginnen op de originele binnenplaats die is omsloten door hoge authentieke Marokkaanse huizen, met in het midden even zo hoge subtropische bomen, waarin tientallen lantaarns hangen. Ze lijken zo uit het sprookje Duizend-en-een-nacht te zijn weggehaald. Op de natuurstenen vloeren staan banken en *daybeds* waarop kleurrijke kelim-kussens en kasjmir kleden liggen. De oplettende kijker ziet kleine schildpadden voorbij kruipen, die bij hun eerste, voorzichtige verschijning meteen vertederende blikken vangen.

Detail in de pas geopende winkel in El Fenn met een muurschildering door Leon Benns.
Linkerpagina: Authentieke, eigen entree naar een van de hotelkamers.

PER TOEVAL

Hoe kwam Smit bij El Fenn terecht? Hij had een bloeiende carrière in de hospitality sector, en tijdens een sabbatical verbleef hij een tijd in Spanje. 'Een vriend, een oud studiegenoot van de hotelschool, zou mij komen opzoeken in Barcelona. Totdat zijn plannen wijzigden en hij mij samen met een aantal andere vrienden op het Britse platteland uitnodigde, op anderhalf uur rijden van Londen. We waren daar te gast in het huis van Vanessa Branson.' Zij is de negen jaar jongere zus van de bekende Britse ondernemer en filantroop Richard Branson, oprichter van onder meer de Virgin groep. Smit: 'Ze vertelde mij over haar riad en was op zoek naar iemand die El Fenn wilde runnen. Diezelfde week nog reisde ik naar Marrakech. Ik was nog nooit in Marokko geweest. Drie maanden later woonde ik er en was ik algemeen directeur van El Fenn.' Branson kocht El Fenn in 2001, toen het nog een familiehuis was, legt ze uit in de NPO-documentaire *Broers en Zussen*. Ze was op dat moment galeriehoudster, had verschillende culturele projecten op haar naam staan, bouwde aan een uitgebreide kunstcollectie en vertegenwoordigde kunstenaars als de Nederlander Fred Pollack en de Brit David Shrigley. Branson reisde regelmatig af naar Marokko. Haar broer Richard startte er verschillende ballonvaartexpedities en had er ook al een hotel. In de documentaire vertelt Vanessa ►

El Fenn kent verschillende publieke ruimtes, waardoor het zelfs bij een hoge bezettingsgraad niet druk voelt. De daktuin kijkt uit over de oude medina, met in de verte het Atlasgebergte. In de ochtend en de avond zie je hier de lucht verkleuren en waan je je in het sprookje Duizend en een nacht. Hier schuif je ook aan voor ontbijt, lunch en diner.

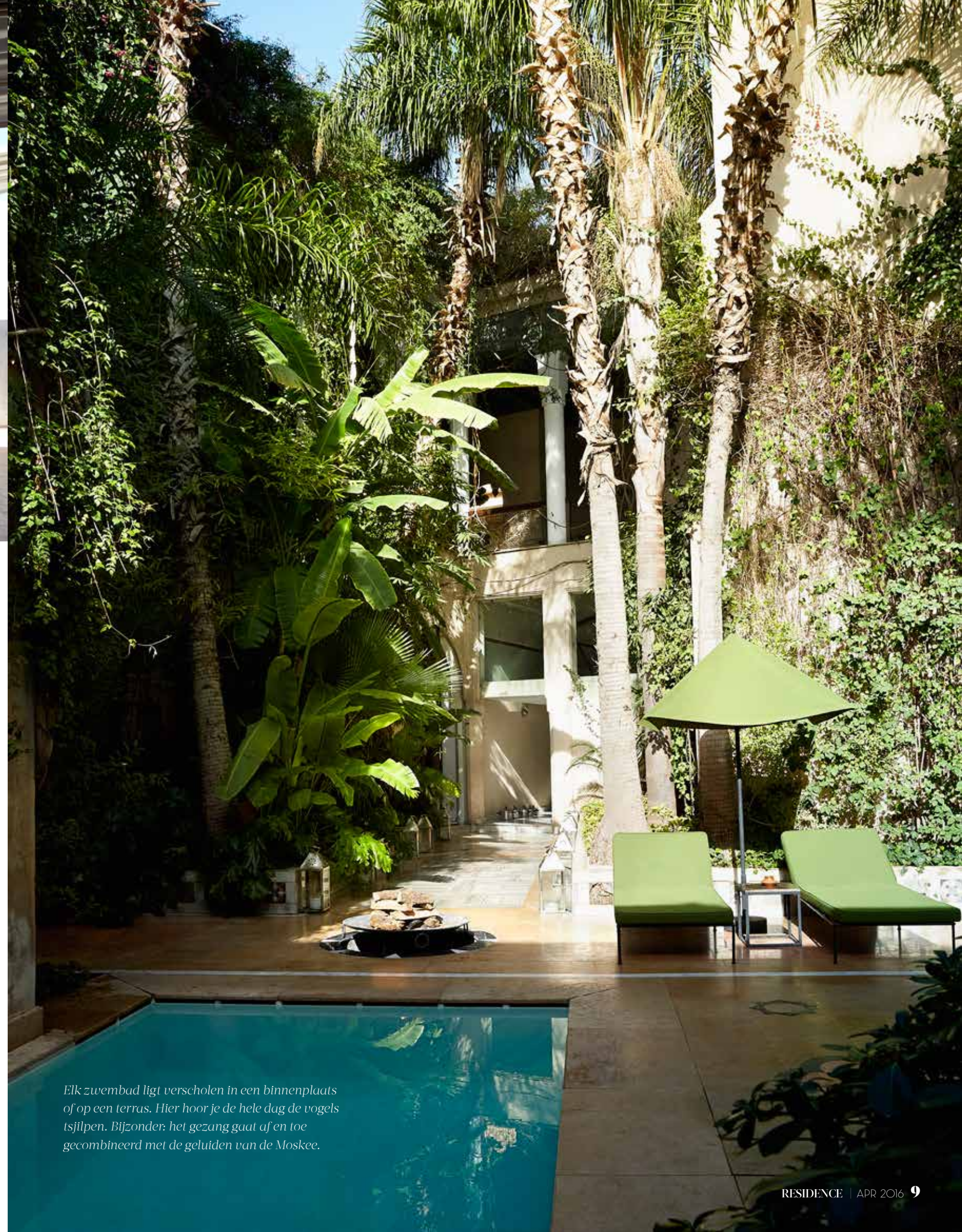
Branson: ‘Eigenlijk zijn wij per toeval hotelier geworden. We waren op zoek naar een eenvoudig huisje met enkele kamers; leuk om familie en vrienden te ontvangen. Op onze zoektocht stuitten we op het complex waarin nu El Fenn gevestigd is. We zagen het bij zonsondergang en hadden geen idee hoe groot het was. Het was majestueus, dat zagen we wel. Maar ik wist niet de kamers achter de gevel zo groot waren en dat er ook nog eens drie huizen aan de binnenplaats vast zaten. Het bleek een prachtig, vervallen paleis.’ In een jaar tijd toverde ze het huis aan de rand van de oude medina om tot een riad met zes slaapkamers. Dat deed ze samen met zakelijk partner Howell James, de voormalig pr-man van het Britse veilinghuis Christie’s, inmiddels CEO van het Britse communicatiebureau Quiller Consultants. Al snel groeide het aantal kamers uit naar 21 en na de komst van Willem Smit in 2011 is dit aantal uitgegroeid tot 34 kamers, elk met een ander interieur.

LUXE EN INTIEM

Smit trof El Fenn aan, zoals hij zelf zegt, ‘als een huis waarin niet geleefd werd en één keer in de week de werkster komt. Het had geen ziel. Terwijl dat wel de oorspronkelijke gedachte van Vanessa was en waaraan we wilden vasthouden. Je moet hier het idee hebben dat je bij iemand thuis logeert. Maar als je dat gevoel wilt creëren, moet er ook veel gebeuren.’ Toch begon het voor Smit met ‘een paar kussens

wisselen’. ‘We moesten commercieel gezien eerst groeien en de investeringen laag houden. Bovendien; een relatie opbouwen met de eigenaren heeft tijd nodig.’ Anderhalf jaar later was de bezettingsgraad flink gestegen en had Vanessa Branson, die in Londen woont, volledig vertrouwen in de nieuwe hotelmanager. ‘Ik had inmiddels de tadelaktkleur van alle kamers veranderd van pastelachtige tinten naar heel intense kleuren. En ik begon met schuiven; er was al een behoorlijke collectie vintage meubilair en kunst en met die ingrediënten ben ik begonnen. Voor veel dingen hoefde ik geen toestemming te vragen, totdat er een cruciale muur uitmoest en ik wel officieel groen licht nodig had. Vanessa zei toen tegen mij: “Luister Willem, ik kan gewoon niet zo goed omgaan met veranderingen. Ik ben heel blij met wat je tot zover hebt gedaan, dus misschien moet je het mij maar niet meer vragen.”’ Met een grote lach: ‘En toen dacht ik, oké, nu kunnen we los.’ Als een wervelwind ging Smit door de panden en kamers. Eerst werd het dakterras aangepakt, dat transformeerde van een kale standplaats van een op zich prachtige, authentieke berbertent, in een groene, luxueuze oase met intieme, comfortabele lounge- en zitplekken, waar kan worden ontbeten, geluncht en gedineerd.

Het voelt allemaal heel nonchalant, zoals thuis, maar over alles is nagedacht. ‘Een kamermeisje heeft bij ons drie vaste kamers. Aan de hand van foto’s weet ze tot in elk detail hoe die er uit moeten zien. ▶

Elk zwembad ligt verscholen in een binnenplaats of op een terras. Hier hoor je de hele dag de vogels tsjilpen. Bijzonder: het gezang gaat af en toe gecombineerd met de geluiden van de Moskee.

El Fenn is een aaneenschakeling van zeven authentieke familiehuizen aan de rand van de oude medina van Marrakech. De riad is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een hotel met 34 verschillende kamers, een spa, restaurant, winkel, hamam, zwembaden, besloten terrassen en tuinen. El Fenn is in 2014 genomineerd tot Best Dressed Hotel door Mr & Mrs Smith, specialist in boutique hotels.

Marokkaanse ambachtsmensen als ik de kat uit de boom. Inmiddels weten we wat we aan elkaar hebben en heb ik mijn eigen leveranciers, allemaal uit de omgeving. Sommigen laten we ook meubels op maat maken.' De leveranciers worden regelmatig ingeroepen. Niet alleen slijt er veel door de zon en een hoge bezettingsgraad. 'Ik ben zelf nogal van de verandering,' lacht Smit. 'Ik zeg wel eens dat een man ook een hormonale cyclus kan hebben, want bij mij moet het één keer per maand allemaal anders. Dan komt er een soort *reshuffle* en krijgen alle 34 kamers een update. Op die manier houd je ook het hotel onder de aandacht. En dat is in deze tijd heel belangrijk. En om eerlijk te zijn: bij mij staat het interieur stipt op nummer 1. Dat heeft het altijd gedaan. Als vijfjarige jongen had ik al een heel witte slaapkamer. Zelfs mijn kinderboeken waren wit gekaft. Ik was Jan

En de kamermeisjes voelen zich ook betrokken en verantwoordelijk, want al onze zeventig medewerkers hebben vijf procent van de aandelen. Als het goed gaat met ons, gaat het ook goed met hen. Natuurlijk moeten de grote lijnen kloppen, zoals de keuze van bedlinnen en schilderijen. Maar veel gaat ook over accessoires. De juiste boeken en tijdschriften, het goede aardewerk en bijzondere lampen. Of een grote fles shampoo in de badkamer in plaats van een klein uitgevoerde hotelversie. Ik denk dat dát El Fenn maakt wat het is. Het is geen trucje of een concept, het is echt zo gegroeid en daardoor heel eclectisch. De panden an sich brengen dat al met zich mee: zeven verschillende panden, allemaal authentieke familiehuizen, die aan elkaar zijn geschakeld. Daardoor zijn er wel dertig verschillende oorspronkelijke vloeren. Achter die gelaagdheid zit dus een natuurlijke oorzaak en dat voel je.'

MAANDELIJKE RESHUFFLE

Smit vindt alle producten in Marokko. 'In het begin struinde ik net als iedere toerist ook gewoon de markten af en keken zowel de

des Bouvrie ver vooruit!'

Naast El Fenn ontfermde Smit zich ook over het interieur van riad Lex Yeux Bleus. Op dit moment buigt hij zich over het ontwerp van zijn tweede huis, aan de Marokkaanse kust, waarbij Studio Ko uit Parijs het architectonische gedeelte voor zijn rekening neemt. 'Ik zou nóg wel een keer onder eigen beheer of dat van iemand anders een hotel willen inrichten. Waarbij de kracht zit in het doorzetten van de sfeer die het interieur uitstraalt naar alle facetten van het hotel, zodat je een consistente belevenis krijgt.' Maar voorlopig is Smit nog in Marakkech te vinden. 'Ik word nog wekelijks overweldigd door de natuur of de mensen. Zeker de medina kan heel mystiek zijn. Marokko heeft mijn smaak en stijl enorm ontwikkeld.' **R**

[Zie ook onze reisreportage over Marrakech en omgeving op pagina 30, de lezersaanbieding met El Fenn op pagina 42 en meer over Studio Ko op pagina 63.](#)